

DEBRECZENI UJSÁG

Műfélési ára egy óra 2.40 P. Negyedóra 7 P.
Hálóra 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

MAJDUFÖLD

felelős szerkesztő:
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Mai számunkban kedvezményes szelvény az Országos Kamaraszínház előadására

Statáriális bíróság ítélik ma a Moszkvából küldött két kommunista vezér felett

Sallai-Holländer Imre és Fürst Sándor kerülnek a rögtönítélő bíróság elé Halálbüntetés vár a két lázítóra - Nagy rendőri készültség zárja körül a tárgyalás idejére a budapesti törvényszék épületét

Budapest, július 28.

Az utóbbi évek legnagyobb kommunista büntetésének leleplezése óta egy hét telt el, azóta a méreteiben példátlanul álló összeküvés minden részletét teljes pontossággal felfedték a nyomozó hatóságok. A szovjet által küldött bolsevik terroristák és büntársaik, összesen tizenhárman, a fővárosi rendőrség bravuros nyomozása folytán bekerültek a Markó-utcai fogházba s egy hét leforgása alatt az ügyészség számos munka után mérhette ügyükben döntését, amely szerint a két főcinkos, Sallai-Holländer és Fürst Sándor pénteken a statáriális bíróság előtt felelnek az ország rendjének

felforgatására irányuló büncselekményükért.

Török Gyéza, a budapesti büntető bíróságot délután reggel kilenc órára hívta össze és gondoskodott arról, hogy a tárgyalás alatt a törvényszék épületét erős karhatalom zárja körül, hogy esetleges rendezavarásnak még a kísérletét is lehetetlenné tegyék.

A kommunista büntetésben állott fordulatról az alábbi jelentéseink számolnak be:

A királyi ügyészség a rögtönítélő bíróság elrendeléséről a következőket adta ki:

A királyi ügyészség döntése a statáriális bíróság összehívásáról

A budapesti királyi ügyészség az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntetést miatt Sallai-Holländer Imre és társai büntetésében a főkapitányság által a tegnapi napon átkísért letartóztatásban lévő terheltek közül a nyomozás adataiból megállapítható tényállás alapján Sallai-Holländer Imre és Fürst Sándor terheltekkel szemben a 9550-15. I. M. E. számú rendelet 34. §-a értelmében a magyar királyi igazságügyminiszter ur 1931. évi szeptember hó elsején 10.479-1931. I. M. szám alatt kelt rendeletének 1. §-a szerint a rögtönítélő bírósági eljárás alá tartozó 1921. évi III. törvénycikk 1. §-ának 1. bekezdése alá eső és az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntetést tényálladéki elemeit kimerítő ama cselekményük miatt, hogy a kommunista magyarországi pártjának ügyeit és szervezkedését, mint a párt titkárai országos viszonylatban legfelsőbb fokot havi díjazás ellenében intézték és vezették, rögtönítélő eljárást tett folyamatba, míg Karikás Frigyes, Kilián György, Fischer Ferenc, Horváth Jenő, Löwinger György, Berger Lipót, Blau Éva, valamint Kospor Lajosné terheltekkel szemben az 1921. évi III. törvénycikk 1. §-ának 2. bekezdésébe ütköző az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség miatt — arra tekintettel, hogy büntetésük a nyomozás kiegészítése nélkül teljes mértékben azonnal bizonyíthatónak nem mutatkozik, a rögtönítélő bírósági eljárást mellőzte és büntetésüket rendes bírói eljárásra utalta, Fried Antal terheltet pedig a saját hatáskörében szabadlábra helyezte.

Egyidejűleg a tanácsköztársaság idejében elkövetett gyilkosság büntetése címén Karikás Frigyes ellen folyamatban lévő büntető iratait a királyi ügyészség a büntető eljárásnak emiatt való lefolytatása végett a miskolci királyi törvényszékhez illetékességéből áttette.

A statáriális ügyész kihallgatta a két főcinkost

Csütörtökön vitéz Széchy ügyész elé vezették a letartóztatott kommunisták közül Sallai (Holländer) Imrét és Fürst Sándort. Egyenként hozták fel a fogházból az ügyészségre őket. Először Sallai Imrét vezette fel két oldalra vezető fogházőr, Sallai magas, nyulánk férfi, vilá-

gos nyári vázonnruhában, sárnya cipőben lépkedett a osházórok között. Arcát valóságos körszakáll borította, hetek óta nem borotválkozott. Sándor, de nyugalmat erőltet magára.

Benn az ügyész szobájában Sallai Imrét leültették az ügyész íróasztala elé és körülbelül félórán át

folyt a kihallgatása.

A zárt ajtók között folyó kihallgatás során Sallai Imrét elsősorban előéletére vonatkozóan hallgatta ki, aiből az ügyész. Megkérdezte tőle, hogy mielőtt szerepet vállalt az 1919. évi proletárdiktatúrában, hol élt, mit csinált, mivel foglalkozott? Sallai pontos felvilágosításokat adott az ügyész kérdéseire. Elmondotta azt is, milyen szerepe volt a proletárdiktatúra idején, aztán előadta, hogy amikor megbukott a proletárdiktatúra.

Oroszországba szökött és aztán hamis utlevéllel tért vissza Magyarországra.

A mostani büncselekményére vonatkozóan is kérdést intézett hozzá az ügyész. Ezután visszavezették a fogházba. Alighogy becsukódott mögötte a kis vasajtó, amely a törvényszék épületét a fogháztól elválasztja, a folyosó másik végén barna gyűrött ruhában, fekete felsőben egy másik férfit hoztak a fog-

A vádirat súlyos megállapításai

A királyi ügyészség Sallai és Fürst ellen a következő vádiratot adta ki:

A mellékelt iratok tartalmából megállapítható tényállás szerint Sallai-Holländer Imre és Fürst Sándor ama tevékenységük által, hogy Budapesten 1931 június 20-tól 1931 október 31-ig terjedő időközben egy Váradi illegális nevű személlyel, majd később egy Laci nevű személlyel közösen, 1932 április havának végétől 1932 július 15-ig terjedő időben pedig

kizárólag csak ők ketten, a magyarországi kommunista párt titkárságának, tehát a kommunista párt egyik legfelsőbb vezető szervének, mint a moszkvai Komintern által küldött havi fizetéses tagjai, a kommunista magyarországi pártjának legfelsőbb vezetését ellátták,

e fizetéses körükben a kommunista párt külföldön székelő központi bizottsága által futárok útján hozzájuk küldött utasításokat, és nyomdai anyagot átvették.

A kapott utasításokat az ország viszonyainak megfelelően átdolgozták, a kommunista párt magyarországi pártbizottságait, kerületeit, körzeteit értesítették, továbbá a párt

házórok, Fürst Sándort, akit Széchy ügyész körülbelül félórán keresztül ugyancsak kihallgatott, majd őt is visszakísérték a fogházba.

A statáriális bíróság tagjait táviratilag hívták össze

A statáriális bíróság összehívására csütörtökön délelőtt megtörténtek a szükséges intézkedések. A budapesti büntetőtörvényszék elnöksége

táviratban értesítette azokat a bírákat, akik a statáriális tanács tagjai lesznek.

holnap reggel 8 órakor jelenjenek meg a törvényszéken.

A statáriális bíróság elnöke dr. Török Gyéza törvényszéki elnök lesz, tagjai és egyik póttagja pedig a következő bírák: Méhes Jenő, Váradi-Brenner Alajos, Dorosits Dezső, Paulay Gyula és Pálffy Elek. A vádat viléz Széchy István királyi ügyész képviseli. Sallai védelmét pedig a mai hírek szerint dr. Lengyel Zoltán látja el. Fürst Sándor védője valószínűleg dr. Vámbéry Ruzssem.

A tárgyalást a büntetőtörvényszék nagy esküdtzseki termében tartják meg. Intézkedés fog történni, hogy nagyobb számu rendőri készültség jelenék meg a törvényszék épületében és az épületet körvevő utcákban.

titkos nyomdája, valamint a kommunista ifjúságok magyarországi szövetsége részére a kommunista eszmék terjesztése a párt-szervezetek kiépítésének fenntartására és kiterjesztésére munkálkodtak, sőt legutóbban

az 1932 augusztus 1-ére tervbe vett utcai tüntetések megszervezésére részben közvetlenül, részben közvetve utasításokat adtak.

az irodalmi anyagot a párt-szervezetek között szétosztották, továbbá a párt-szervezetek kiadásait a Komintern által hozzájuk küldött és a párt-szervezetek által a párttagoktól beszédelt és hozzájuk elhárított pártadókából származó pénzekből közvetlenül és közvetve fizették a párt titkos nyomdáját,

valamint a párt belföldön és külföldön megjelenő, de Magyarországon is terjesztett lapjait és egyéb sajtótermékeit saját maguk által készített, részben pedig a tagok által írt, de általuk átvitt cikkeikkel és kéziratokkal ellátták, továbbá, hogy a párt-szervezetek helyzetéről, a mozgalom állásáról, a szervezés lehetőségeiről, a munkások gazdasági viszonyairól és hangulatáról jelentéseket, a párt-szervezetek kiadá-

A lap ára 10 fillér

sairól, bevételéről elszámolókat kértek és kaptak, ezeket összesítve.

utárolás megújításához, a moszkvai kominternhez juttatták

és a kommunisták legfelsőbb szervezetének a szervezkedésnél követhető elvekre vonatkozóan javaslatokat tettek:

az állami és társadalmi rend erőszakos fellátására, különösen pedig a proletár néven ismert társadalmi osztály kizárólagos uralmának létesítésére irányuló mozgalmat szerveztek, vezettek és irányítottak.

A vádirat szerint ezek a bűncselekmények statáriális eljárás alá tartoznak.

A Nagyerdőn 8, az előkelő vendéglőben 6 fillér a sütemény

Néhány nap előtt egyik olvasónk panaszt emelt a nyilvánosság előtt a nagyerdei fürdőtelep vendéglője ellen, mert nyolc fillérért árúsítja a süteményeket. Erre a tiltakozásra Molnár Lajos vendéglős szerkesztőségünkhez levelet intézett, amelyet minden irányban igyekeztünk jéven a tárgyilagosság és az igazság keresése tegnap számunkban teljes terjedelmében közzé is tettünk.

Leveleiben a nagyerdei vendéglőbérlet ellenségei árnyékoskodásának tulajdonítja a süteményárak miatt ellene intézett „támadást” és azt állítja, hogy bár a nagyerdei fürdővendéglőben tényleg nyolc fillér a sütemény ára, azonban ugyanez az ár Debrecen két előkelő éttermében, az „Arany Bikában” és „Angol királynőben” is.

Molnár Lajosnak a méltatlan megbántás hangján szövegezett levele óta még nem telt el huszonnégy óra és már is kötelességünkre megállapítani, hogy a panaszkodó közönségnek van igaza a süteményárban. Mert nem igaz a nagyerdei vendéglőbérlet levélének a „Bika” és az „Angol királynő” sütemény áraira vonatkozó kategorikus állítása, amennyiben e két nagy rezsi-vel dolgozó, minden igényt valóban kielégítő vendéglő nem nyolc, hanem hat fillérért árúsítja a süteményt, arról nem is beszélve, hogy a mirőség itt nyilván van legalább olyan, mint a strandon, vagy a nagyerdei vígzádóban.

Mennyire jogosulatlan és indokolatlan ez az árdragítás, azt egy utóbb esettel is megvilágosíthatjuk. Egyik olvasónk a mai napon beszállított hozzánk egy, a fürdőbűfőben nyolc fillérért vásárolt kenyérdarabot, amelynek súlya frissen lemérve hiteles mérlegen 53 és fél gramm. Kereken öt deka. Most már ha tudjuk, hogy vendéglősök a szobanforgó minőségű kenyeret kilonként 32 fillérért kapták, könnyű kiszámítani, hogy itt körülbelül 400 százalékos nyereséggel dolgozik a strandvendéglő bérletje. Ez pedig tarthatatlan és türhetetlen állapot.

Ezen is és a fürdővendéglő ellen a piszkos, meleg italok, hideg ételek és sok minden egyéb miatt állapotban elhangzó panaszokon sürgős orvoslással segíteni kell. Debrecen közönsége nem azért terem-

tette meg óriási áldozatokkal páriát ritkító fürdőtelepét, hogy ott akárki a nagyvárosi stílushoz semmiképp sem illő módon egy szezon alatt akarjon meggazdagodni. Az orvoslás módja pedig csak egy lehet: **azonnal leszállítani a sütemények árát**, a vendéglő színvonalát pedig arra a nivóra emelni, ami méltó a környezethez és a pénzéért megfelelő ellenértéket kívánó publikumhoz. De semmiesetre nem lehet elintézni ezt a bosszantó tulkabást a sajtó lohiszemiségére spekuláló nyílt levelekkel, amelyek állításairól egy nap alatt kiderül, hogy valótlannak.

Az Arany Bika és Angol Királynő nyilatkozata

Kaptuk az alábbi levelet.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” f. hó 25-iki számának „Közérdeklő levél” című rovatában megjelent levélben foglalt azon állítással szemben, hogy üzemeinkben 8 fillért kérünk egy darab süteményért, tiszteltetlennel kérjük — a valóságnak megfelelően — leköszölni, hogy 6 (hat) fillért számítsunk a sütemények darabjéért.

Ami süteményeink minőségét illeti, a legnagyobb gondossággal járunk el, a legjobb minőségű süteményt árúsítjuk, melyek közönségünk előtt közismertek. Alacsonyabbrendű süteményt nem is tarthatnánk üzemeinkben, mert közönségünk azt nem fogadná el, de nem is lehet célunk.

Amidőn ezen helyreigazító nyilatkozatunk közzétételét megköszönjük, vargyunk Szerkesztő Ur iránt kiváló tisztelettel:

Arany Bika R.T. éttermei és kávéháza, víláz Fehér, Angol Királynő szálloda Részvénytársaság, Németh Nándor.

A strandlopások nyomozása

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság a strandfürdőn történt tömeges lopások ügyében megindított nagy-szabású rendőri nyomozásról. A rendőrség munkája ezen a téren elsősorban preventív természetű s arra irányul, hogy a kétes elemektől megtisztítsák a fürdőtelepet. A vasárnap megtartott razzia ebben a tekintetben igen jól sikerült s az az előnyös hatása is megvolt, hogy a tolvajok, mióta tudják, hogy a rendőrség állandóan szemmel kíséri a gyanús elemeket, nem mernek befurakodni a fürdőző közönség közé s azóta szűnőfélben vannak a lopások is.

A strandlopásokkal kapcsolatban legutóbb Sotfried Károly és Reszler Sándor műszeresek neve szerepelt, akiket egy pár női fürdőcipő ellopásával gyanúsítottak és egy napig őrizetben is voltak. A nyomozás az ő ügyükben már befejezést nyert és kiderült, hogy mindketten saját könnyelműségük révén bonyosítottak bele az ügybe, mert azt hitték, hogy az egyik medencében talált hibás fürdőcipőket tulajdonosai szándékosan hagyta a vízben, lopási szándékuk nem is volt s csak az a „bűnük”, hogy a talált cipőket nem szolgáltatták be a fürdő vezetőségének. A rendőrség, miután meggyőződött arról, hogy a két fiatalembernek nincsen köze a lopásokhoz, maga eszközölte ki, hogy a strandról való kiltásukat hatálytalanítsák, ami meg is történt.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

A népszövetség magyarországi pénzügyi megbízottja nem tartja kedvezőtlennek az állami költségvetés alakulását

Budapest, július 28.

Royal Tyler, a Népszövetség pénzügyi bizottságának magyarországi képviselője április, május, június havári ma kiadott jelentésében megállapítja, hogy a Nemzeti Bank arany készleteiből kénytelen volt bizonyos mennyiséget értékesíteni s nem tudta az 1924-ik állami kölcsön szolgálatát teljesíteni. Ez azonban nem azt jelenti, hogy az u. n. népszövetségi rekonstrukciós kölcsön kamatait nem valutában egyenlíti ki és a teljes, vagy azonnali fizetés beszüntetése nem fenyegeti a költségvetéjének fenntartását.

Ősszel bizonyos javulás várható, azonban sem Magyarországon, sem Európában más államaiban tartós javulásra nem számíthatunk, míg a behozatali és valutáris megszorítások fennállnak és fokozódnak.

A múlt évi költségvetési hiány az üzemek és a boletta-alap veszteségei következtében 141 millió forintot tesz ki.

Amelyet pénztárjegyekkel és a múlt évben kontrahált kölcsön megmaradó részleteiből fedeztek. A parlament által megszavazott 1932—33-ik költségvetés évi összege 869 millió pengő, amely az ország jelenlegi pénzügyi teherbíróképességére való tekintettel, nehéz terhet jelent.

Az adóhátralékok május 31-ig 282 millió pengőre emelkedtek. Magyarországon június 30-án az ár-

színvonal két ponttal magasabb volt, mint két évvel ezelőtt.

A jelentés a költségvetést részletesen tárgyalva, megállapítja, hogy az adott helyzetben

az eddig elért eredmény nem kedvezőtlen.

Leggyengébb pontja a költségvetésnek az a részvény, amely az állami üzemek részéről fenyegeti a költségvetési egyensúlyt. Az államvasutak és az állami vasgyárak deficitjei dolgoznak. Sajnálatos, hogy a kormány nem volt képes a boletta-alapot teljesen megszüntetni.

Nincs kizárva, hogy a költségvetés az év folyamán még korrekcióra szorul, mert a tapasztalat szerint a lényeges bevételek csak 780,8 millió forintok és kérdése, hogy elérhető lesz-e a mai gazdasági helyzetben a 806 millió előirányzat.

Az adóssági helyzet változatlan. Az állam függő adóssága külföldön 302,1 belföldön 131,3 millió pengő. A kormány a múlt évben nem garantált kölcsönöket, vagy hitelleket semmiféle vállalatnak, a Nemzeti Bank fedezeti aránya 29,2 százalék.

A bankjegyforgalom valamivel az átlag fölött mozog.

A leszámított váltók emelkedése az elmúlt évek megfelelő időszakának átlaga alatt maradt.

A jelentés általában meg van elégedve a pénzügyi és gazdasági program megvalósításának mértékével.

Pécs város az agglagényadó bevezetését és borfogyasztási adó leszállítását sürgeti

Pécs, július 28.

Pécs sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta a főispán elnökele alatt nyári rendes közgyűlést. A közgyűlés többek között elhatározta, hogy az Első Duna-Gőzhajózási Társaság ellen indított perét evességgel fejezi be. Hozzájárult Kecskemét tör-

vényhatóságának az agglagényadó bevezetése ügyében a kormányhatósághoz intézett átirathoz.

Fürst Gyula törvényhatósági bizottsági tag indítványára elhatározták, hogy felírják a kormányhoz a borfogyasztási adók leszállítása érdekében.

Felmentette a honvéd törvényszék a szociáldemokraták által alapítvánul megvádolt sarkadi csendőröket

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Emlékeztetés még bizonyára az az interpelláció, amelyet Szeder Ferenc szociáldemokrata képviselő mondott el a képviselőházban és amelyben megfontolást kért a sarkadi csendőrök állítólagos durva bánásmódja ellen. Sarkadon ugyanis a csendőrök egy kommunista ügygel kapcsolatban kihallgatásokat eszközöltek és utána néhány gyanúsított megvádolta a csendőröket azzal, hogy őket üthetelték s ezzel akarták vallomástételre bírni a gyanúsítottakat. A csendőrök ellen szabályszerűen le is folytatták az eljárást s a debreceni

honvéd törvényszék három napig tartó tárgyalás után esőtörtőkön hozott ítéletet az ügyben. A tárgyalás folyamán kétségtelenül beigazolást nyert, hogy a csendőröket alaptalanul vádolták meg. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék Kardos András csendőrtiszt helyettesét, Kemecey Imre, Almásy Gyula, Nagy Gábor, Laczkó József és Méhes József őrmestereket felmentette az ellenük emelt vád alól. Egyedül Kecskeméti Mihály törzsőrmestert marasztalta el a törvényszék, de őt is csak becsületesítés vétségében és huszonöt pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kitüntetéssel vizsgázott az egyetemen Ottó királyfi

Brüsszel, július 28.

Ottó királyfi a löweni egyetemen most tette le az államvizsgát a politikai és társadalmi tudományokból. A vizsga nagy sikerrel sikerült és a tanári kar elismeréséül kitüntetésben részesítette Ottót.

A vizsga a következő tíz tárgyra terjedt ki: szociális törvényhozás, nemzetközi munkajogi törvényho-

zás, Anglia és Franciaország alkotmányának és állam berendezkedésének története a XIX. században, Európa politikai történelme a XIX. században, pénzügytan és adóügytan, költségvetési törvényhozás, az európai államok valutáris problémái.

A belga lapok közlik Ottó királyfi vizsgájának hírét és hozzáfűzik, hogy a Habsburg-herceg egyetemi kollégái, akik ott voltak a vizsgán, meglepetéssel és nagy érdeklődéssel figyelték Ottót.

József királyi herceg a debreceni csata évfordulóján koszorút helyez a hősök mauzoleumára

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld már több ízben jelentette, hogy augusztus 2-án, a debreceni csata évfordulóján avatja fel a város vezetősége azt a hatalmas méretű mauzoleumot, amelyet a hősök emlékére emeltek. Így a debreceni csatának évfordulója a szokásosnál is nagyobb ünnepség keretében fog zajlani s a kegyeletos ünnepek különös jelentőségét az a körülmény ad, hogy az emlékeszéd el-

mondására József királyi herceg vállalkozott.

Mint értesülünk, a királyi herceg a hősök mauzoleumára koszorút is helyez. A főhercegi advartartás értesítése szerint a koszorú kedden délután a górvonattal érkezik Debrecenbe. József királyi herceg az évforduló napján autón jön Budapestről és ünnepélyes fogadtatása a szoboszlói úton lesz. A királyi herceg szárnysegédjével érkezik.

A MABI-kölesön folyósítása után azonnal megindulnak a városi fürdő-telep kibővítési munkálatai

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld szerdai számában jelentették, hogy a 33-as bizottság hozzájárulása folytán Debrecen város 500.000 pengős kölcsönt kap a MABI-tökekből. Hivatalos értesítés szerint a MABI-kölesönt azonnal folyósítják, mi-helyett az erre vonatkozó kormányrendelet megérkezik.

Ismeretes, hogy Debrecen városnak a MABI-kölesönre a városi fürdőtelep kibővítése miatt van szüksége, s így a megindítandó munkálatok jelentékeny mértékben fogják a munkanélküliséget egyhí-teni.

A kölesön kiutalásával s a munkálatok megindításával kapcsolatban Zöld József tb. helyettes-pol-zármester a következőket nyilvánította ki a Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársa előtt:

— Ma telefonbeszélgetést folytat-tam a MABI budapesti képviselőjével, aki közölte, hogy amint a kormányrendelet megérkezik, a kölcsönösszer azonnal rendelkezésünkre áll. Természetesen reánk nézve az fontos hogy a pénz valószínűsá-gban itt legyen, ami azt jelentené, hogy a fürdőépítési munkálatokat azonnal megkezdhetjük. Ez évben ugyanis a közgyűlés már határozatot hozott, a munkálatokat vállalatba is adta és így semmi további hivatalos előírás azonkívül, hogy a szerződést a vállalkozókkal alá kell írni, nem akadályozza a munkák azonnal való megkezdését, ami azt jelenti, hogy egy sorozat munkanél-küli munkás jut munkaalkaalomhoz. A munkák megindítása, amelyet a jövő héten remélünk, már nem más, mint a közgyűlési határozat egy-szerű végrehajtása.

Háromszáz hallgatója van már a Nyári Egyetemnek, ahol csütörtökön kezdődtek meg az előadások

Hat nyelvet tanulnak a hallgatók és öt nyelven
folynak az előadások

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Csütörtökön reggel megkezdődtek a Nyári Egyetem rendezés előadásai. A Dérimuzeum dísztermében szép számu hallgatóság előtt Oláh Gábor író tartotta az első előadást Csokonairól. Oláh Gábor szereplése nagy nyeresége a Nyári Egyetemnek és különösen értékes, hogy előadásai-nak tárgyát a debreceni poéta. Csokonai Vitéz Mihály bemutatását választotta. Már első, bevezető elő-adásában kidomborodott az a hatalmas művészi megjelenítő erő, amely a részletekbe menő elemzés mellett egységes képet ad Csokonairól. Előadását ma és holnap reggel foly-tatja.

A második előadás olasznyelvű volt, amelyet Giovanni Terranova, a Magyarbarát Olaszok Egyesületé-nek ifjúsági elnöke tartott meg az olasz—magyar kapcsolatok történel-mi kialakulásáról. A magyar—olasz barátság szempontjából érde-kes előadás nagy hatást keltett.

A délelőtti program Wallisch Oszkár vetített képes, olasznyelvű előadásával zárult, amely pompás szemléje volt a régi magyar művészetnek.

A délutáni előadások során 5 óra-kor Szondy György leányzima-

ziami tanár, a kiváló ifjúsági író a magyar ifjúsági irodalomról beszélt. Ritkán hallott érdekes előadást a közönség mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig. Így általános szempontjai, mint a ma-gyar ifjúsági irodalom hibái és ér-tékeit felsoroló könyvszemléje nagy gyakorlati értékkel bírtak. 6—7 óráig Tankó Béla egyetemi tanár angolnyelvű filozófiai elő-adást tartott, amivel a csütörtöki nap gazdag programja lezárult.

A mai program

Ma, pénteken 9—10 óráig Oláh Gábor folytatja előadását Csokonai-ról, 10—11 óráig Hankiss János egyetemi tanár francianyelvű elő-adást tart „Magyarország képe a külföldi vélemények tükrében” cí-men.

Rendkívül érdekesnek ígérkezik az estéli program, ahol 8—9 óráig Dávid Lajos egyetemi tanár a világ-hírű magyar matematikusról, a két Bolyairól tart előadást. Ezt kö-veti 9—10 óráig Tóth Lajos egye-temi magántanár előadása a rádió fejlődéséről.

Az előadások a Dérimuzeum

dísztermében vannak.

A debreceni közönség érdeklődé-sére jellemző, hogy a kilenczen külföldi hallgató mellett már eddig kétszáznál többen irakoztak be és

szorgalmasan látogatják az olasz, német, francia, angol és eszperantó nyelvtanfolyamokat, valamint az érdekesebbnél érdekesebb előadásokat.

Meghalt I. Ferenc József elsőszülött leánya

Budapest, július 28.

Súlyos gyász érte József királyi herceg családját. Habsburgi Gizella főhercegnő, bajor királyi hercegnő, Angusztia királyi hercegnő, József királyi herceg anyósa müncheni rezidenciájában tegnap meghalt. Az elhunyt I. Ferenc József leánya, az utolsó bajor király só-gornője 76 esztendő volt s a Münchenből érkezett távirat szer-int, tegnap este 11 órakor halt meg. A házasság hírt jelentő távirat csütörtökön reggel érkezett meg József királyi herceg várbeli palotájába, ahol a hír mély gyászba borította a főhercegi királyi herceg családját.

Gizella főhercegnő már hosszú hónapok óta betegeskedett. Magas korában a legvesszőbb szervezetű méltóságos hölgynek olyan veszedelmesen lépett fel, hogy körül-belül két hónapja ezelőtt kezelő-orvosai már igen válságosnak mondák a beteg állapotát s a riasztó hír hallatára Angusztia királyi hercegnő József királyi herceg, főhercegi kíséretében el is utazott nagybeteg édesanyja müncheni betegágyához. Akkoriban szerencsés időjárás állt be Gizella főhercegnő

szony állapotában, de ez a javulás csak átmeneti volt, az elhalt napokban ismét rohamosan rosszabbodott a helyzet s szerda éjjel bekövetkezett a halál.

Az elhunyt Gizella Mária Luiza főhercegnő néhai Ferenc József király legidősebb gyermeke volt: a laxenburi kastélyban született 1856 július 12-én, két esztendővel tragikus véget ért öccse, Radetzki trónörökös születése előtt. Tizenkilencéves korában ment férjhez Lipót Maximilián József, Mária Anna bajor királyi herceggel s Ferenc József első gyermekének esküvőjét ígves ünnepségek keretében tartották Bécsben 1873 tavaszán.

József királyi herceg főhercegnő Angusztia királyi hercegnővel és gyermekeivel, József Ferenc királyi herceggel együtt Lucich ten-gernau, főudvarmesterhelyettes kíséretében pénteken reggel a Kelen-földvándorról elutazik Münchenbe. A temetés időpontja tekintetében végleges intézkedés még nem történt ugyan, de előreláthatólag szombaton kísérik utolsó útjára Münchenben az elhunyt Gizella főhercegnő asszonyt.

Vizsgálati fogságba helyeztek három munkást, akik a Györki „ünneplésén” megtámadták és tetteleg inzultáltak a rendőröket

A felrúgóztartottak a törvénszék vádtanácsához felebbeztek

Bizonyára emlékezetes még a közönség előtt az a felháborító eset, amely pár héttel ezelőtt történt Debrecenben, a Munkás-Ötthon udvarán, amikor a helybeli szociáldemokrata párt Györki Imre képviselőségének jubileumát tartotta. Az „ünneplés” végül is botrányba full, amennyiben egy bizonyos napokon keresztül posztált élelt tált ki a képviselő magas színe előtt. Ezt követően a fő-meg fenyegető magatartást tanúsított, úgy, hogy a kivezényelt rendőrök kénytelenek voltak a kardjukat használni. Bézi Sándor, Nagy Sándor és Juhász Ferenc azonban még ettől sem riadtak vissza és tettelegesen in-

zultáltak a rendőröket, illetve az egyik detektívet, aki hivatali kötelességét teljesítette. A dolog vége az lett, hogy a három embert leigazolták és előállították a rendőrségnek. Bézi, Nagy Sándor és Juhász Ferencet pár nappal ezelőtt kísérték át a debreceni királyi ügyészségre, amelynek indítványára dr. Preimeszberger Jenő vizsgálóbíró kihallgatta őket és eren-delte ellenük a vizsgálati fogságot. A végzés ellen mind a három felfoly-modást jelentettek be a törvénszék vádtanácsához, Izgatás, valamint hű-tőség közeg elleni erőszak büntette címén indult meg ellenük a bűnvádi eljárás.

Villámcsapás következtében lezuhant egy repülőgép -- utasai szörnyet haltak

London, július 28.

Egy magánrepülőgép Farnham közelében több ezer láb magasságból lezuhant. Bossom képviselő neje és huszonkétéves fia (az utóbbi vezetete a gépet), továbbá hereeg Fürstenau Ottó szörnyet halt. A közelben táborozó katonák szerint a gép a levegőben darabokra hullt szét, a szárnyak, az utas-csónak, a légesavar és motorok teljesen különválva, egyenként zuhantak le. Valószínű, hogy a gépet a levegőben villámcsapás érte.

Repülőkatasztrófák Európaszerte

London, július 28.

A Canterbury közelében levő Be-kesbohenben (Kent grófság) ki-cyulladt egy katonai repülőgép és

lezuhant. A repülőgép utasa — egy repülőtszít — szörnyet halt.

Páris, július 28.

Hirtelen szélroham a lebourgetti repülőter felett hirtelen kiragadta az egyik gyakorlatozó katonai repülőgép megfigyelőjét, aki lecsatolta ejtőernyőjét. A szerencsétlen több száz méter magasságból zuhant le. Megesonkított holttestét a repülőgép közelében lévő mezőn találták meg.

Varsó, július 28.

A lengyel katonai aviatikában az utóbbi időben ismét feltűnően sok repülőkatasztrófa történt. Csak az egyetlen tegnapi napon Lemberg, Lodz és Posen közelében három egyidőben három katonai repülőgép zuhant le. Négy repülőtszít és al-tiszt meghalt, kettő súlyosan meg-sbesült.

A debreceni leventék és az olasz avangardisták találkozója a balatoni táborban

Beszámoló levél a leventék Keszthely—siófoki utjáról

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A debreceni leventék Balaton-körül mozgó táborozása, amely már napok óta tart, állandóan a legkellemesebb élményeket nyújtja derék leventéinknek. Rácz István levente főoktató vezetése mellett a Balaton egész környékét bejárta már a tábor s az érdekes útról a Debreceni Ujság — Hajdúföld hasábjain már eddig is részletesen beszámoltunk. A legutóbbi levél Siófokról érkezett hozzánk s ez szintén kedves közvetlenséggel számol be a debreceni leventék mozgótáboráról.

Július 22-én indultunk kerékpáros turánk utolsó állomása felé és még bucsút intenek Keszthely tornyai, amikor már beérkezünk Balatonbényébe, gróf Károlyi József egyik birtokára. Az uradalmi intéző magyaros vendégszeretettel fogad s a Keszthely melletti kiserdő árnyában izéjesen megterített asztalon a legfinomabb halból, a balatoni fogasból készült ebédet találják elének a gróf birtokán nyaraló apácák. A már megszokott állandó fürdés után tovább megyünk Balatonkereszturba, hol nemes Póthy-Szabó nagybérlő mintaszerűen berendezett gazdaságában látja vendégül kis csapatunkat. Az általunk átjárt vidékek terméseredményei az utóbbi évek gyenge hozamát jóval felülmúlta s ez befolyásolta azután vendéglátó házigazdánk hangulatát is.

Fonyódtelép gyönyörű villái után Balatonoglára futunk be, ahol éppen akkor tartották a magyar fürdőhelyek hagyományos Anna-báliját és Begedy fürdőigazgató kedves erőszakossággal akar bennünket a táncra kényszeríteni. Amikor azonban megláttuk a szebbnél-szebb estélyi ruhákban felvonuló hölgyeket, kerékpáros öltözetűnkre való tekintettel, parancsnokunk felmentést eszközölt ki számunkra. Balatonlélén megtekintettük az ott elhelyezett olasz balillák táborát. Óriási sátorvárost emeltek részükre, amelyben igen vig hangulatban töltötték idejüket az olasz fiúk s hangulatukat még a meglehetősen kellemetlen időjárás sem zavarta és mint mondták, hazájuk tengerpartj szelcs idejére emlékeztek őket.

Az olasz avangardisták erőteljes, egészséges, 10-től 21 éves korban lévő fiatal emberek, akik igen jól néznek ki az olasz állam által ez utra nekik kiadott fekete fascista egyenruhájukban. Táboruk igen modernül van berendezve, rádióállomás, tábori rendőrség, postahivatal és mindenféle megafonok vannak felállítva, amelyeken keresztül közvetített tábori istentiszteletet is végighalgtattuk. Rövid idő alatt létrejött az olasz-magyar barátság és a fiúk kézzel-lábbal igyekeztek egymást megérteni, ami többé kevésbé sikerült is. Leventéink ruházatuk fejvénycit elcserezték a fascista jelvényekkel.

Balatonszemesen gróf Hunyadi József vendégei voltunk, aki kastélyának gyönyörű parkjában fogadott bennünket és amikor az izletes lakoma után Rácz vezető-főoktató megköszönte a vendégül látást, a gróf melegen kezét fogott parancsnokunkal és miután körünkben lefénypéztette magát, a feltétlen viszontlátás reményében bucsuzott.

A Földvárnál közlekedő kompon ámentünk Tihanyba, ahova a lelei táborból hajókirándulásra vitt olasz balillák érkezését várták. Óriási tömeg gyűlt össze a fogadtatásra, akiknek nagy részét a közlő látólól

idesereglett fürdőzők alkották. Motoros jachtján érkezik a fogadtatásra nyaralójából József főherceg és nagy éljenzések között, fiatalos frisséggel szállit partra. Nagyobb késés után végre beérkezik az olaszokat szállító hajó és az általa vont két uszály. Lassan partra száll a fascista zenekar, 1, 2, 3. század és mikor valamennyien a mólón álltak, az éle ment az olaszokat kísérő Arlotta olasz követ, Oxilia katonai attasé, Orfió Santi olasz fascista tábornok és József főherceg olaszul üdvözölte őket, ezután dr. Hermann Ipoly románban élő panonhalmi apát ekes olasz nyelven üdvözölte az olaszokat, amire Arlotta olasz követ gyönyörű beszédben válaszolt. Mint mondta, sohasem felejtik el azt a szeretét, amely magyarországi utjokon végigkísérte őket. Szar

vait azzal a reménnyel fejezte be, hogy a közeljövőben a mi fiainkat fogják vendégül láthatni hazájukban, amikor is hasonlóan fogják viszonzni a magyar vendégszeretetet. Végül Magyarországot élte és ezerszeresen dörögtek vissza a tihanyi hegyek a nyolcszáz olasz avangardista ajkáról elhangzott Eviva Hungáriát.

A magyar Himnusz elhangzása után díszmenetben vonult el a fekeletigetek tömege József főherceg előtt és karjuk felemelésével üdvözölték s ezután megtekintették Tihany látványosságait.

Végül kötelességemnek tartom megjegyezni, hogy mindazokon a helyeken, ahol megjelentünk, el nem képzelhető szives fogadtatásban volt részünk, ugy a közületek, mint a magánosok részéről és egymással versenyezve, igyekeztek még a legkisebb kérésünket is teljesíteni. Ma, 27-én, még Siófokon élvezük a Balaton hűs hullámain, azután egy napi budapesti tartózkodás után, július 29-én meggyünk sokat emlegetett és vágyott városunkba, mert mindenütt jó, de azért mégis csak legjobb otthon.

Kiss Lajos.

Belecsapott a villám egy Hatvan-utcai villamosba és teljesen elégette tetejét

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Csütörtökön a déli órákban rövid ideig tartó zivatar vonult el Debrecen felett. A környéken több helyen is lecsapott a villám, de sehol sem okozott nagyobb kárt. Egyedül a Helyi vasutat érintette érzékenyen a vihar. Ugyanis a 6-os számú villamost közvetlenül a baromvásártéri megálló mellett villámcsapás érte. Annak ellenére, hogy a lámpák szá-

bályszerűen égtek, a villám mégis becsapott a kocsiba, amelynek a tetejét csaknem teljesen elégette. A kocsiban a vezetőn és a kajaumon kívül két nő és egy férfi ült, akiknek az ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt. A villamoskocsit természetesen ki kellett vonni a forgalomból. Mert a motorja is felmondta a szolgálatot a villámcsapás következtében.

Ismét Debrecenbe hozták D. Tolnay Kálmánt, a megrögzött tolvajt, aki évekig volt a Tiszántul réme

Száznyolcvan betörést és lopást követett el 1923 óta

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Mint ismeretes, néhány nappal ezelőtt a békésmegyei csendőrség elfogta D. Tolnay Kálmán oláh álhampolgárt, aki 1923. óta mintegy 180 rendbeli betörést és lopást követett el a tiszántuli városokban és községekben. A nagyobb betörések után mindig hazaszökött Biharvidékre, mely tudvaieven megszállott terület. Amikor itthon kissé csillapodtak a kedélyek, szépen visszaosont és folytatta tovább a lopásokat. Éveken keresztül valóságos réme volt az Alföldnek. Legnagyobb előszeretettel a lovak iránt viseltetett és az eddigi adatok szerint Debrecen környékén és Békés vármegyében mintegy tíz lovat kötött el. Legutóbb, amikor éppen

egy nagy betörés után pár nappal a trianoni határon visszaszökött Magyarországra, a békési csendőrök lefogták, D. Tolnay, aki egyébként hét álnévet használt, mindent beismer. A csendőrök a mult nap Balmazújvárosra kísérték, ahol saját bevallása szerint töménytelen mennyiségű lopást és betörést követett el. Tolnayt csütörtökön délelőtt hozták vissza Debrecenbe és lekísérték a királyi ügyészség fogházába. Még tegnap kihallgatta őt dr. Preiniszberger Jenő vizsgálóbíró s miután beismerő vallomást tett, kihirdette előtte a vizsgálati fogságot elrendelő végzést, amiben Tolnay megnyugodott. A nyári szünet után, augusztus utolsó napjaiban Tolnay a törvényszék elé kerül.

Ausztria kétszázmillió schillinges kölcsönt vesz fel

Bécs, július 28.

A Creditanstalt adósságainak rendezésével megbízott miniszteri bizottság szerdán ülést tartott. A Creditanstalt adósságrendezése két részből áll. Az egyik a külföldi hitelezőkkel való megegyezés, a másik az Osztrák Nemzeti Bank által a Creditanstalttól átvett körülbelül kétszáz millió schilling értékű váltó rendezésének kérdése.

A külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalás eddig nem vezetett eredményre, ellenben a bizottság már a

Creditanstalt váltóinak rendezéséről szóló kész tervvel foglalkozott. A terv a következőképen rendezi a Creditanstalt váltó állományát:

Az államnak a jegybankkal szemben fennálló tartozásához, amely jelenleg kilencven millió pengő, százhatvan millió pengőt irnak, úgyhogy az államnak a jegybankkal szemben fennálló adóssága ismét 250 millió schillingre emelkedik.

Kétszázmillió schillingről helyföldi kölcsön kibocsátása után gondoskodnak, amelyet az osztrák kül-

csönrről szóló lausannei íezvő-könyv lehetővé tesz. amennyiben meghagyja az osztrák kormány az azt a jogát, hogy a külföldi kölcsönön kívül legfeljebb még kétszáz millió schilling belső kölcsönt vehet fel. A fennmaradó kétszáz millió schillinget az állam átvállalja, illetve garancia, évi részletekben törleszti és minimális három százalékos kamatozásban részesíti.

A Creditanstalt váltóinak rendezéséről törvényjavaslatot készítettek, amelyet rövidesen benyújtanak a nemzeti tanácsnál. A Creditanstalt adósságainak rendezése az osztrák közgazdasági élet szempontjából igen fontos, mert ezzel kapcsolatban Ausztriában kamattáblaszállítást várnak. Meg kell még jegyezni, hogy az állam haszonrészesedését a jegybanknál felemelik és szó van arról, hogy a jegybank fedezeti arányát husz százalékra szállítsák le.

Egy 121 éves német bankház fizetéseképtelensége

Berlin, július 27.

A német bankválságnak újabb áldozata van. Mint a késő éjszakai ismeretessé vált, a Leopold Seligmann koblentzi és kölni bankház fizetéseképtelen lett. A Seligmann-bankház 1811. óta áll fenn.

Egy küiönváltan elő házaspár revolveres drámája

Pécs, július 28.

Nagy József pécsi napszámos elváltan élt feleségétől. Ma délelőtt 12 órakor felkereste feleségét, aki az egyik pécsi szállítási vállalkozónál van alkalmazva, mint bejárónő. A férfi követelte, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony erre nem volt hajlandó s mivel látta, hogy a férfi támadólag lép fel vele szemben menekülni próbált. Nagy József előkapta revolverét, a menekülő asszony után lött, majd maga ellen fordította a fegyvert. A golyó az asszonyt jobb tarkóján sebesítette meg, míg Nagy Józsefet szive felett érte. Azonnal értesítették a csendőrséget és a mentőket, akik Nagy Józsefet haldokolva szállították a klinikára, az asszonyt pedig még a helyszínen bekötötték. Az asszony állapota nem súlyos, de kihallgatni még nem lehetett. A vizsgálat megindult.

A. B. C.

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLOBAN

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó,

Népfürdő Inségakció — Üzlet

A hőforrás vízzel kapcsolatban felfedezett népfürdő létesítésére vonatkozólag az alábbi érdekes fejtegetést küldték be szerkesztőségünkbe:

Nem járok a nagyerdei strandon (sohasem voltam még ottan), de szomorú elfogialtságom naponta mellett vezet el.

Allandóan hallom az ott napozó és szórakozó hatalmas tömegnek a diadalmas ujjongását és talán igen közel járok az igazsághoz, ha azt állítom — a közelebbi adatok ismerete nélkül is, — hogy a nagyerdei strand fürdője a város nem fog ráfizetni.

Pedig a fürdőzés díja a nagy tömegek kereseti viszonyaihoz mérten elég magas és ez okból kifolyólag ezidőszent csak a társadalom egy hányadának áll módjában a fürdőt élvezni.

Nézzünk egy kicsit messzebb, gondoljunk a társadalom ma még nem fürdő — keresetnélküli avagy gyenge fizetőképességű — rétegére is s tételezzük fel azt a ténnyt, hogy az ő egészségük és tisztaságérzetük is megkívánja a minél gyakoribb fürdés élvezését.

Egy héttel ezelőtt kint jártam a Kassai-úton. Megnéztem a Népfürdőt. Azaz csak a helyét. És megállapítottam, hogy a helye igen jól választott meg. (Vilányossal igen könnyen megközelíthető lesz.) Azonban azt is megállapítottam, hogy a fürdőnek szánt hely igen kicsi. Ilyen kicsi terület elegendő lenne talán egy kis járás székhelyén fürdő számára, de nem elég nagy és még a megindulásra is kicsi a 120.000 lakosú és nagy idegenforgalommal bíró Debrecenben.

Ehhez a területhez feltétlenül hozzá kellene venni a Baksvy Sándor-utcán mellé épült kisebb ház telkétől együtt és az amellett lévő ma még üres telk egészen a Kassai-úlig. (Ez az egész terület együtt lehet — szemérmék szerint — kb. 4—5 hold nagyságú.) Az új Népfürdőnek erre az egész területre ugyanis olyan nagy szüksége lesz — már megindulásakor is — mint éhez embernek a fajat kenyérére.

A Népfürdő ugyanis igen nagy látogatottságra számíthat. A Népfürdőnek — átlagosan számítva — naponta (téli-nyáron át) legalább is 1.000 (vagyis egy év alatt 365.000) látogatója lesz.

Ne felejtjük el azt, hogy a Népfürdő egyben „Gyógyfürdő” is lesz, amelyet nemcsak helybéli, de a tisztántul gyógyulni vágyók tízzrel fognak télen-nyáron felkeresni. Egyet azonban éppen azért tartunk szem előtt. A Népfürdőnek téli-nyári állandó használatra alkalmasnak és amellett nagyon olcsónak kell lennie. A Népfürdőnek — legalább is egy részének — teljesen zártnak kell lennie hogy minden időben használható és télen — a szükséghez képest — fűthető is legyen.

A Népfürdő jegyei felnőttek számára napi 20 filliérnél, gyermekek számára napi 10 filliérnél nem lehetnek drágábbak. (Ezekhez a díjakhoz kiszolgálási és mellékdíjat hozzácsapni nem szabad.)

A Népfürdőnek olyan nagyra kell lennie, hogy az májustól szeptemberig napi 5000 vendéget is befogadhasson és azonkívül tartalmaznia kell

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kosuth-utca 3.

még legfeljebb is egy száz kádfürdőt is, (amelynek a díja 40 fillér, kiszolgálási díja pedig 10 fillér lehetne), mert mindenkor lesznek olyan fürdőzők (idősebb férfiak és nők, továbbá betegek, rokkantak stb.), akik nem óhajtják magukat nyilvánosan mutatni még az esetben sem, ha egyébként egészségesek is.

Ilyen beosztás és ilyen elképzelés mellett a Népfürdő természetesen nem férne el a már kijelölt helyen és nem épülhetne fel az erre a célra megszabott 50—52.000 pengőből, de ez nem is fontos kérdés. Az a fontos, hogy a Kassai-úttól a Sámsoni-utig terjedő földdarabon elférne. A fontos az, hogy ez a földterület ma még megszereshető. A fontos az, hogy a fenti elképzelés szerint szinte teljes bizonyossággal már most megállapítható, hogy a Népfürdő óriási látogatottságnak fog örüdeni és hogy átlagosan meg lesz a napi 1000 vendége télen-nyáron.

Ez egy éven át 365.000 vendéget számítva 20 filliérével 73.000 pengő bevételt jelentene a város számára. Ez pedig olyan jó üzlet, hogy azért érdemes volna és érdemes a városnak nem 50—52.000, hanem — az én elgondolásom szerint — 200—300 ezer pengőt is befektetni a Népfürdőbe, amely ilyen befektetés mellett a városnak a legjovendelmezőbb vállalkozása lesz, mert rövid pár év alatt teljes egészében kifizeli magát és azontul is minimálisan évi 30—40% kamatot fog hozni s azonkívül Debrecen város részére óriási — előre ki sem számítható — idogentogalmat fog biztosítani.

Megszivlelendőnek tartom ma — az újabb inségakció küszöbén — azt a fontos körülményt is, hogy a munka azonnali megindítása általi munkások száza (számításom szerint legalább is 500 ember) jutnának azonnal és pár hónapon át munkához és így kenyérhez, mielőtt a két-háromszázezer pengőt — maholnap — minden eltenérték nélkül amugy is oda kell adni az inségakcióra.

Sokat lehetne és szeretnék még írni e tárgyról. Főleg azt, hogy a rendkívüli súlyos — mondhatni történelmi — idők (amelyekben élünk) a törvényhatóságok és nagy tömegek életét irányító egyenektől ma nem szablonos, hanem történelmi, döntő fontosságú és gyors intézkedéseket várnak, sőt követelnek. És én még azt is el tudom képzelni, hogy — egy kis előre- és jövőbelátással — ilyen fontos intézkedést — amelytől tömegek jóléte és kenyere függ — ilyen rendkívüli időkben a legteljesebb felelősség vállalása mellett önkényesen, felsőbb rendelkezés bevétele nélkül is — sőt annak ellenére is — azonnal meg lehet tenni és a munkát meg lehet indítani.

Nagy időkben élünk. Ma a polgári élet frontján a polgári élet Mária Terézia lovagjaira van szükség, akiket nem fentről rángatnak dróton, hanem akik maguk veszik kezükbe az irányítást s erőteljes sürgős intézkedéssel maguk terelik helyes irányba törvényhatóságuk ingadozó sajkáját.

Egy újabb, szintén évente legalább 500 embernek állandóan munkát és kenyeret adó lehetőségre pár napon belül szintén rámutatok.

Most pedig lássuk a jó szándékot. És a gyors cselekedetet.

Bis dat, qui cito dat. (Kétszer ad, aki gyorsan ad.) Mondja a közmondás. És itt adjon a város két kézzel, amíg nem késő, hogy ő is mielőbb két kézzel kaphasson.

ANONYMUS.

Minőségben régi — divatban új

Menyasszonyi kelengye osztályunk
készséggel nyújtja a kézkodást helyben és vidéken

1831-1932

Kardos László

Csak egyszer okoz gondot.

Különös módon eltűnt egy debreceni napszámos hatéves fia

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Különös ügyben tett feljelentés csütörtökön délelőtt a debreceni rendőrségen Zalvari Sándor Török Bálint-utca 16. szám alatt lakó napszámos. Elmondotta, hogy a feleségétől már régebbi idő óta különváltan él, de nála lakott 6 éves Sándor nevű kisfia, Julius 21-én a gyermek érthetetlen módon eltűnt a házból és azóta teljesen nyoma veszett. A kétségbeesett apa bejárta az egész környéket,

de senki sem tudott a kisfiuról, aki pedig szófogadó gyerek és soha sem szokott elcsavarogni. Az a feltevése, hogy valaki erőszakkal magával vitte a kisfiut, akinek a személyleírása a következő: Körülbelül 100 cm. magas, zömök, barna szemű és barna haja. Az orrán vágásból eredő seb helye látszik. A rendőrség a különös bejelentésre azonnal megindította a nyomozást az eltűnt kisfiu megkerítésére.

Letartóztatta a vizsgálóbíró a Hajduböszörményben elfogott két kommunista agitátort

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Részletesen beszámoltunk legutóbb arról, hogy a hajduböszörményi rendőrség a múlt nap elfogott két veszedelmes kommunista agitátort, akik részt vettek a Kurucz Lajos által szervezett fitkos munkában. Elfenbén Bertalan és K. Orosz József a letartóztatottak, akiket dr. Preinesberger Jenő tábíró, a központi vizsgálóbíró vezette csütörtökön délelőtt hallgatott ki és a kihallgatás után mind a két gyanúsítottat vizs-

gálati fogságba helyezte. A kihallgatás részleteivel ezidő szerint a nyomozás érdekében nem áll módunkban hosszabban foglalkozni. Az ügygel kapcsolatban a vidéki csendőrség és rendőrség állandóan a legszűlesebb körű nyomozást folytatja, mert az a gyanu, hogy még többen vannak szabadon, akik az előző letartóztatások ellenére is tovább folytatják lelkiismeretlen agitációjukat a fasisz népkörében.

Tizenötmillió pengő hitelt vett igénybe a kormány a költségvetési hiány fedezetére

Budapest, július 28.
A kormány hónapokkal ezelőtt intézkedett a költségvetés kiadási és bevételi tételei között mutatkozó hiánynak a pótlásáról.

Megfelelő hitelkeretet biztosított magának a kincstár a nagybankoknál és ennek a hitelnek terhére vettek fel bizonyos kölcsönöket, a költségvetési hiány fedezésére, illetőleg a forgatóké céljára. Annak idején még nem merítették ki teljesen a megállapított hitelkeretet, mert előrelátható volt, hogy az új

költségvetési év első hónapjában hiány mutatkozik majd és ennek a fedezéséről gondoskodni kell. A júliusi hónap mérlege, noha az előző hónapok adóbevételeinek beérkezése kielégítőnek nevezhető, körülbelül tíz-tizenöt millió pengős hiányt mutat.

Ennek a hiánynak a fedezetére a kormány igénybe vette a rendelkezésre álló hitelkeretet. A fővárosi nagybankok összesen tizenöt millió pengő folyószámla hitelt adtak az államnak.

Szörnyű kocsmai vérengzés Konstanzában három halottal

Bukarest, július 28.
Konstanza kétes hírű negyedében, ahol az alvilág társadalmá él, közvetlenül a temető mellett, tegnap éjszaka három férfit bestialisan meggyilkoltak. Mindhárom a kétes hírű negyed régi lakója s az egyik főbbszörösen büntetett betörő volt. Három mentek be az egyik kocsmába, ahol a kocsmáros régi adósságot akarták behajtani. Veszekedés kerékedett, amely mind hangosabb és izgatottabbá vált közöttük, egyszerűen a kocsmáros alkalmat

evv hatalmas kést és három részeg támadóitát egymásután életveszélyesen megsebesítette. Amikor a három sebesült már a földön feküdt, berohant a kocsmáros szeretője és fejszével addig vágta, szabdalta a három férfit, amíg a földön csak három elismerhetetlen hulla maradt. A negyedben lakó összes nő odarohantak és végignézték a rettenetes gyilkosságot, de nem avatkoztak bele. A rendőrséget a helyszínre siető emberek figyelmeztették. A két gyilkost elfogták.

Hírek

1932. július 29. Péntek.
Prot.: Márta, Kath.: Márta.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranygyal”. Bánó Andor, Piac-u. 50., „Nap” Tolnay Imre, Piac-u. 1. II. Rákóczy' Arányi S. A. örökösai, Széchenyi-u. végén, „Boeszkay' Lassányi József, Czegléd-u. 22., „Tisza' Jónap Aladár, Magoss György-tér 9.

IDŐJÁRÁS:

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenté július 28-án:

A nyugati hűvös légtömegek hatásukat már nálunk is éreztetik. A nap folyamán több záporosó is vonult el felettünk, hajnalban 8,6, a déli órákban 15,1 mm. esett. A mai összesapadék 23,7 mm. A hőmérséklet még nem változott lényegesen. A nappali felmelegedés 28 fokig emelte a nívót, mely mindössze 3 fokkal alacsonyabb a tegnapiénál. Élénk légmozgás mellett a hűvösebb légtömegek beáramlása tovább is tartani fog és a következő napokban a hőmérséklet még érezhetőbben fog süllyedni. A légnyomás az esti órákban emelkedik. A tenger szintjére redukált értéke reggel 758,8, este 758,7 mm. volt. Esti hőmérséklet 23,4 fok.

Prognózis: Változóan felhős idő várható, hűsüléssel és még további esővel (záporral).

Kovács Kálmán miniszteri tanácsosi kinevezése. Magyarország Kormányzója a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Kovács Kálmán erdőgazdát miniszteri tanácsosná nevezte ki. Az előléptetés híre a magyar társadalom legszélesebb rétegeiben kelt őszinte örömet, annál is inkább, mert Kovács Kálmán, mint erdőgazdát, rendkívül hasznos, felbecsülhetetlen értékű munkásságot fejt ki Debrecenben. Nagy szaktudásával, finom modorával és gerinces magyarságával mindenütt általános tiszteletnek örvend s mint a keresztény-nemzeti gondolat meggyőződéses, lelkes vezéralakja, a nacionalista mozgalmakban is vezető szerepet játszik. Kovács Kálmán miniszteri tanácsost a legmagasabb helyről érkezett kinevezés alkalmából tisztelőinek nagy serege keresi fel szívből jövő, őszinte szerencsekívánataival.

Ujságírók értekezlete. Az Ujságíró Egyesület debreceni csoportja pénteken délután fél 5 órakor a club-helyiségében ülést tart. A fontos tárgyra való tekintettel kérjük az összes tagok megjelenését.

A miniszter is jóváhagyta a közmunkavállalás alóli felmentéseket. Mint ismeretes, Hajdu vármegye kisgyűlése mindazoknak a gazdáknak, akik a lovaslevél kiképzése céljából ingyen kölcsönöztek lovat, a közmunkavállalásból eredő tartozásukat elengedte. Ezt a határozatot most a kereskedelemügyi miniszter is jóváhagyta s így a határozat jogerős lett.

Romániában az autótulajdonosoknak nem lehet adóhátralékuk. — Bukarestből jelentik, hogy a román pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az autótulajdonos nem lehet adóhátralékos. Amennyiben valamelyik autótulajdonosról kiderül, hogy adóhátralékban van, hajlasi igazolványát bevonják, autóját elárverezik a köztartozásának kiegyenlítésére.

Nagy Lajosné még mindig azt állítja, hogy a Teleky-téren vette a lopott ruhákat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Ismeretes, hogy a nyíregyházi rendőrség a múlt napokban letartóztatta és Debrecenbe kísérte Nagy Lajosné téglavetői lakost, aki a legveszedelmesebb besurranó tolvajok közé tartozik. Debrecenben és a környéken számtalan lopást követett el, amelyek miatt már eljárás is indult ellene s egy alkalommal tetten is érték, amint egy lakásból a lopott ruhaneműket akarta kihordani. Amint Nagy Lajosné elszabadult a rendőrségről, azonnal Nyíregyházára ment, ahol a lopott holmikat el akarta adni. Többeknek feltűnt azonban a ruhák árának feltűnően alacsonyága és jelentést tettek a rendőrségen. Le is fogták Nagy Lajosnét, aki állandóan azt

hangoztatta, hogy nem lonta a ruhákat, hanem Budapesten, a Teleky-téren vette. Ugyanezzel védekezett a debreceni rendőrségen is, ahol nem adtak hitelt a szavának. Amikor Székely Mihály detektív csoportvezető megkérdezte, hogy miként néz ki a budapesti Teleky-tér, a leglehetetlenebb mesével állott elő. Azt mondotta, hogy a Teleky-tér evőnővörösen parkirozott helye a fővárosnak és a közepén szökőkút is csobog. Ennyi éppen elegendő volt annak a megállapítására, hogy Nagy Lajosné életében sem volt a fővárosban. Átkísérték esztörtökön a királyi ügyvédségre és dr. Preineszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírósa vezetésével ma délelőt fogja kihallgatni.

— Özv. Mike Ferencné halála.

Debrecen polgári társadalmának közszínterében álló nagymama, özv. Mike Ferencné, szül. Bányai Mária szerdán meghalt. A rokonok és tisztelők nagy seregét érintő gyászcsatáról a következő gyászjelentést adták ki: Szívünk mélyeséges fájdalommal tudatjuk, hogy a jó édesanya, nagymama, dédnagymama, testvér, nagynéni, sógornő, nász és jó rokon: **özv. Mike Ferencné, sz. Bányai Mária** folyó hó 27-én, életének 68-ik, özvegyiségének 18-ik évében esedékesen elhunyt. Drága halottunkat folyó hó 29-én délután 5 órakor fogjuk Mester-utca 35-ik számú gyászházunktól a Nagytemplomban, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőben levő családi sírboltban nyugálmorra helyezni. Áldás és béke drága hamvaival! Bánatos gyermekei: János nevével Öry Erzsébettel, Mária férjével, Kovács Ferencsel, Erzsébet özv. Pásztor Jánosné, Édes testvére: özv. Zöld Jánosné szül. Bányai Sára gyermekeivel és számos testvérei, Unokái: Pásztor Sárika férjével Balogh Sándorral, Pásztor János, Mike Feri, Mike Luca, Schlögl Feri, Dédunokája: Balogh Sárika és Kertész Imre, Nászasszonya: özv. Kovács Ferencné gyermekeivel. Valamint sógorait, sógornőit és az összes rokonok nevében is. A temetést Gebauer temetkezési vállalata Debrecen, rendezti.

— A Pestl Tözsde 16 oldalas új számában dr. Tóth Tibor székornánybíró, báró Bottlik István, Neményi Ferenc, dr. Mutschenbacher Emil és mások nyilatkoznak. Szencziósi riportok igazítják ki a kitűnően sikerült új számot, amelynek textü, biztosítási, vas és gépipari, vegyszereti rovatát érdekesek és frissek.

— Kultur-est a Levente-Otthonban. Vasárnap este ismét élvezetes estét óhajtanak szerezni a leventék az öket pártoló közönségnek. A „Levente-Otthonban” (Péterfia-utca 28.) a szabad-téri színpadon (rossz idő esetén a nagyteremben) külön műsorral rendezik meg a szokásos kultur-estét. Az előadás pontosan este 8 órakor kezdődik. A rendezőség ezért kéri a közönséget, hogy lehetőleg pontosan jelenjen meg. Az est műsora a következő: 1. Nyitány, 2. Szavaltat, Előadja Tarr Lajos levente, 3. Néger tánc, Előadja Lakatos László levente, 4. Irredenta szimfonia 1. felvonásban, Szereplők: Steszko Mariska, Hencz Bözsike, Szabó Lili, Vékony István, Tarr Lajos, Sárkány és Molnár leventék, 5. Egyfelvonásos vígjáték, Előadják Hencz Bözsike, Szabó Lili, Molnár és Szabó leventék.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódur-lásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A bel-orvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— Táborlúzi ünnepély. A KIE 231. számú Meliusz eserkészcsapata 1932. július 31-én, vasárnap este 7 órai kezdettel az Erzsébet-utca 54. sz. alatt levő otthonának udvarán táborlúzi ünnepélyt rendez. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a csapat nári táborozása javára köszönetet elfogadunk. Minden érdeklődőt szeretettel lát a parancsnokság.

— Meghívó. „A Hármaskerti Kispolgárok Olvasó Körének” vigalmi bizottsága a működvelő ifjúsággal karöltve 1932. július 31-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a kör helyiségében (Tégláskert, Létai-utca 26. sz. a.) műsorral egybekötött családi összejövetelt rendez, mely alkalomra az érdeklődőket szíves szeretettel meghívja a rendezőség. Műsor után tánc! Belépődíj nincs!

Csukamájolaj

A kis Petike diadalmasan mutatja Lacikának, hogy neki már perselye is van.

— Ugy gondold meg, hogy minden este, amikor beveszem a csukamájolajat, apuka fiz fillért tesz be a perselybe...

— És mit csinálsz azzal a rengeteg pénzzel?

— Ha majd összegyűl öt pengő, — feleli önérvetesen Pista —, majd veszek rajta egy új üveg csukamájolajat...

— Átköltözésnél vegye igénybe cégünket. Csillárt, rádiót, villanyt jutányosan átszerelünk. Borka és Kolozsváry villamosági rádiótechnikai vállalata Gróf Degenfeld tér 2.

— Hirtelen meghalt egy biharnagybajomi szücsmester. Váradi Gábor biharnagybajomi szücsmester 42 éves korában július 27-én délután szív-szélhűdés következtében hirtelen meghalt. Váradi a fatu egyik utcáján esett össze és mire orvost hívták, már nem volt benne élet. A debreceni királyi ügyvédség a temetési engedélyt megadta.

— SZÉLSŐBALILLÁK A BALIL-LÁKRÓL. A Conti-utcai proletárharsóna nekirontott a balilláknak. Zokon vette, hogy diszmenetet rendeztek azon a Pesten, ahol máskülönben a szélsőbalillák szoktak felvonulni. A felháborodott Népszava lekicsinylőleg nyilatkozik a balillákról. Jobb sorsa érdemes gyerekeknek nevezni őket... „Szegény balillák! — jegyzi meg erre rendkívül szellemesen az Új Nemzedék párdou írója, — nekik nem Mónus elvtars az eszményképük s így kénytelenek egy Mussolinivel megelégedni!”... Ugy látszik, hogy a szélsőbalillák azt is irigyelik, ha mások vonulnak fel az utcán. Hiába!... ez a Mussolini még Györköfieknek is konkurenciát csinál...

— Összejövetel a KIE Foto Clubban. A debreceni KIE Foto Clubja ma este 8 órai kezdettel rendkívül fontos összejövetelt tart, amelynek tárgya az őszi program összeállítás és részleges tisztújítás. Tekintettel a napirenden szereplő ügyek fontosságára, a vezetőség kéri a tagok pontos megjelenését. Érdeklődőket mindenkör szívesen lát a vezetőség.

— Ellopták a kalapját. Schmidt Jakab Kandiacs-utca 19. szám alatti lakó kályhásmester feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta a kalapját, amíg ő a Széchenyi-utca 13. szám alatt dolgozott. A kalapoltvány után megindították a nyomozást.

— Megmérgezte magát egy földmives. Fekete Gábor 53 éves hajduböszörményi földmives szerdán délután nagymennyiségű szublimátpasztillát vett be és mire az orvost előhívták, már nem lehetett rajta segíteni s borzalmas kínok között meghalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el s a debreceni ügyészség temetési engedélyt adott, minthogy a halálesettel kapcsolatban bűncselekmény nem történt.

— Kerékpárlopások. Hju Fecét Kálmán panaszt tett a rendőrségen, mert ismeretlen tettes a püspösi par-lota zárt gépházából ellopja a kerékpárját. — Májerszky Klári azért tett panaszt, mert valaki a Boeszkai-téri III. számú bérház pincéjéből a kerékpárjáról ellopja a dinamót és a lámpát. — Székely Katalin orvosnő hallgatónő szintén feljelentést tett, mert ellopták a kerékpárjáról a dinamót lámpával együtt. A rendőrség mind a három esetben megindította a nyomozást.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Jók Imre fm. leány, Irén, Hankovszky Károly áll. pénzügyi tisztviselő leány, Éva, Tarr István ny. Máv. altiszt fia, Gyula.

Halálozások: Fekete Gábor ref. 53 éves Hajduböszörményi, Lipták Mihály rk. 13 hónapos Gödrösköz 19. Váradi Piroška rk. 8 éves Gödrösköz 1. Bakesy Ferenc ref. 58 éves Nagyhortobágy, Weisz Albertné Klein Ernesztina izr. 62 éves Hatvan-u. 2.

Eljegyzések: Fizekas Lajos lakatossegéd—Pöcsi Róza, Dani Ferenc npsz.—Nagy Aranka, Balogh József fm.—Dudás Julia, Paczók János vil-lamoskalauz—Göz Julia.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Félreértésből keletkezett a strandon történt gyeprongálási affér

Szerdán délután a nagyverdei strandfürdő telepen az egyik gyönyörű virággyűjtemény előtt fényképfelvételt készített egy négytagú társaság. A fényképező társaság úgy telepedett le a felvevőgép elé, hogy a színompás virákkörönd alkossa a kép háttérét. Közben azonban nem vették észre, hogy a gyeprong szélére telepedtek, mire a fürdőfelügyelő részéről figyelmeztetésben részesültek s mivel úgy látszott, hogy az egyik fiatalember nem vette figyelembe a figyelmeztetést, a közelben tartózkodó Vásáry István polgármester is beleavatkozott a dologba s egy félreértésből kifolyólag kínos szóváltás támadt a gyeprongon álló fiatalemberrel, aki egy debreceni banktisztviselő volt.

Az incidens igazoltatással ért véget s az esettel kapcsolatban az a hír is elterjedt, hogy a szóváltásban szereplő banktisztviselőt kitiltják a fürdőtelepről. Másnapra azonban kiderült, hogy a kellemetlen incidens meremsem volt olyan súlyos mert az elkészült fényképről megállapítható, hogy a társaság tagjai a figyelmeztetés után leszálltak a gyeprongról s így nem volt ok arra, hogy a banktisztviselő ellen eljárás induljon. Ennek következtében a strandlátogatási tilalmat sem alkalmazták vele szemben. Az affér másnap már kinyomozkodással békésen elintéződött.

A Kath. Népszövetség gyermeknyaralásának ünnepélyes bezárása. Ezúton értesíti a Kath. Népszövetség helybéli csoportjának gyermeknyaralási bizottsága az érdeklődőket, hogy az általa megszervezett gyermeknyaralás, melyben 120 szegénysorsú gyermek vett részt, július 30-án, szombaton délután 5 órakor kezdődő ünnepély keretében nyer befejezést. Felhívja a vezetőség az érdeklődő gyermekbárákat, azokat is, akik adományokkal a nyaralás sikerét biztosították, de zokat is, akiket a gyermekek sorsa érdekel, habár nincsenek abban a helyzetben, hogy a részvételnek juttassanak, hogy az ünnepélyen megjelenni szíveskedjenek s minél számosabb megjelenésükkel ébresszék a gyermekekben azt a megnyugtató tudatot, hogy az Isten a jó emberek által gondoskodik róluk. Az ünnepély színhelye, ahol a nyaralás is lezajlott, a Nagyerdőnek a víztorony háttárgóitól tisztása, ahova az egyetemi villamossal lehet eljutni s ott a kalauzusról gondoskodni fognak.

ORSZÁGOS VÁSÁROK JEGYZÉKE:
Péntek, július 29.: Csepreg, Letenye (sertésvásár nincs).
Szombat, július 30.: Apátfalva, Harka (csak kirakó), Söjtör (sertésvásár nincs), Szekszárd (havi), (csak marha- és sertésvásár).
Vasárnap, július 31.: Felsődabas, Kiskunlacháza (kirakó nincs), Kutas (sertésvásár nincs), Szeged (sertésvásár nincs), Ujkécske.
Hétfő, augusztus 1.: Adánd (elmarad), Ape, Bácsbokod, Balassagyarmat, (kirakó nincs), Devecser (csak ló- és szarvasmarhavásár), Eger (havi), (kirakó nincs), Galambok (sertésvásár nincs), Harkány, Jászalsószentgyörgy, Kiskőrös, Kiskunlacháza, (csak kirakó), Kölcse, Magyaróvár, Meryne (sertésvásár nincs), Mezőkeresztes, Nagydorog, Nagyoroszi, Nádudvar, Óriszentpéter (csak marha- és kirakó), Pécs, Sopron, Sümeg (havi), (kirakó nincs), Szendrő, Szentendre (csak kirakó), Szigetvár, (sertésvásár nincs), Tab, Tarcal, Tarján, Tiszánána, Vaja, Várpalota, Zalaszentiván (sertésvásár nincs).

Színház Mozi

Csolnakossy Gyula bucsuja a színpadtól

A debreceni közönség régi kedvenc színésze, Csolnakossy Gyula aki éveken át népszerű tagja volt a Csokonai-színháznak, csütörtökön este bucsuzott a színpadtól. Az Országos Kamaraszínház ez alkalommal a Szabinnők elrablása című régi, kedves bohózatot tűzte műsorra, amelyben Csolnakossy Gyula Marossán Bogdán szerepét alakította. A közönség minden egyes jelenése alkalmával meleg ünneplésben részesítette régi kedvencét. Az előadás minden tekintetben kifogástalan volt. A női szerepekben Erv Anna, Szepessy Edit, Rozsnay Kató és Radványi Aliz, a férfiak közül Miskey József, Csörgő István, Novák István és Füredi József tudásuk lezavát adták. A kitűnő rendezés Miskey József érdeme.

Naplemente

Bányav Ferenc vendéjátékával

Pierre Wolf, a nagy francia lírikus gyönyörű színijátékát mutatja be pénteken este az Országos Kamaraszínház. A színijáték címe: "Naplemente s az előadásnak különös érdekességet ad Bányav (Baukovác) Ferencnek, a debreceni villamosművek igazgatója kiváló tehetségű fiának vendégfellépése Georges szerepében. Ez a nagytehetségű ifjú művész most végezte a Színművészeti Akadémiát és a budapesti Vig-színház mindiárt tagjai sorába szerződött. A mai előadás sáitonap keretében zajlik le és olvasóink a labban található szelvényre 40 százalékos kedvezményt kapnak.

Szombaton este ugyancsak saitonap keretében adja elő az Országos Kamaraszínház Zilahy Lajos világhírű színijátékát, a "Tűzmadarat" melynek főbb szerepét Szepessy Edit, Miskey József, Rozsnay Kató és Novák István játsszák.

Vasárnap este nagyszabású kacsagó-esttel bucsuzik az Országos Kamaraszínház Debrecenből. A társulat Miskolcra utazik, ahol Pierre Wolf "Naplemente" című színművével kezdik a vendégszereplést.

DEBRECENI UJSÁG
Szelvény
 E szelvény bemutatója 40 százalékos kedvezményben részesül az Országos Kamara Színházban tartandó előadásán. Érvényes két személtre az alanti előadásra:
1932 július 29. péntek:
NAPLEMENTE.
 Pierre Wolf 3 felv. színijátéka.

A MOZIK MŰSORA:
 Ma, július 29-én, pénteken:

VIG-SZÍNHÁZ Kert-mozi 7 és 9 óra	"Téves kapcsolás" M. Schneider legjobb szerepe és "Aranymezők leánya" 2 és félórás előadás.
URANIA 7 és 9 óra	"Pampák bikája", a legmulatságosabb zenés vígjáték.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

A budapesti gabonapiacra nagyobb áremelkedések voltak. Az októberi buza 50, a márciusi buza 40, az októberi rozs és májusi tengeri 20-20 fillérrel drágább volt zárlatkor, mint tegnap. A fedezővásárlásoknak buzánál az volt az oka, hogy néhány nagy cég vásárolt határvidőbuzát a mérsékelt effektív kínálat következtében, azonkívül híre terjedt annak is, hogy a Németországba való 1500 vagonos exportálás ügye rendben van, csupán a fizetési módzatok tekintetében vannak még tárgyalások.

A készáruvásáron a buza ára tartott volt, a rozs 10, az árpa 50, korpá 60 fillérrel olcsóbbodott. A lisztárak nem változtak.

Határvidőzlet: Buza: október 13,68-70, március 15,17-19. Rozs: október 9,55-58, március 10,85-95. Tengeri: 1933. május 10,17-19.

Készáruvásár: Buza: lisztai 77 kg. 13,40-60, 78 kg. 13,50-70, 79 kg. 13,60-90, 80 kg. 13,70-14,05, felsőtisztai 77 kg. 12,85-13,00, 78 kg. 12,90-13,10, 79 kg. 13,10-20, 80 kg. 13,20-40, jászszági 77 kg. 12,90-13,05, 78 kg. 12,95-13,15, 79 kg. 13,15-25, 80 kg. 13,25-50, dunántúli 77 kg. 12,85-13,00, 78 kg. 12,90-13,10, 79 kg. 13,10-20, 80 kg. 13,20-40, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12,90-13,05, 78 kg. 12,95-13,15, 79 kg. 13,15-25, 80 kg. 13,25-40.

Rozs: pestvidéki 8,60-75, takarmány árpa I, 10,75-11,00, takarmány árpa II, 10,70-90, zab I, 14,50-75, II, 14,00-25, repce 23,25-24,00, egyéb tengeri 18,20-30, korpá 9,90-10,00.

Rádió

A budapesti rádió pénteki műsora:
 9.15: A m. kir. 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye, Karmagy: Szeghő Sándor, 9.30: Hírek, 11.10: Vízjárásjelentés, 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05: Ifj. Suki Tóni és cigányzenekarának hangversenye, 12.25: Hírek, 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízjárásjelentés, 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyámhírek, 4: Magyar nőkérdés, Bertha Iloná előadása, 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 5: Országos Postászenekar hangversenye, Karmagy: ifj. Roubal Vilmos, 6.30: Mussolini koncepciója, Klebeisberg Kunó gróf előadása, 7: Zsámboky Miklós gondokahangversenye, Zongorán kísér: Polgár Tibor, 7.40: Hetényi-Heideberg Albert és Buzás Mihály szerzeményei, Előadja: Lábass Juci és Szedő Miklós, Zongorán kísér: Hetényi-Heideberg Albert és Polgár Tibor, 8: Diszeloadás a Royal-Orfeumból az olasz avantgardisták és a baillák látogatása alkalmából, Szünetben: Pontos időjelzés, hírek, Az előadás után: Időjárásjelentés, 11.25-től 1-ig: His Masters Voice gramofonhangverseny.

PÁLYÁZATI HIRDETMENY.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg Ur Ő es. kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére a m. kir. honvédség kötelekbe tartozó vagy tartozott egyének árvái vagy félárvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül a József fiúárvaházban és az Erzsébet leányárvaházban két-két hely kerül betöltés alá, mely helyekre ezennel pályázat hirtetjük.

Mindkét árvaházba való felvételre pályázó igazolni tartozik:

- hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelekhez tartozó vagy tartozott apának törvényes leszármazottja;
- hogy vagyona nincsen;
- félárváknál (akik tudniillik apátlanok, vagy anyátlanok) az is igazolandó, hogy az életben levő szülő vagyontalan;
- hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a fiúárva 10., a leányárva pedig a 12. életévét még túl nem haladta;
- hogy éptestű és elméjű, a himlőn átesett, vagy sikerrel beoltott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közhatalósággal hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy a gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is feltüntetendő, folyó évi július hó 31-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg tábornagy ur Ő királyi fenségéhez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi helyek az 1932-33. tanév kezdetén lesznek betöltendők. A pályázat eredményéről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros vezetésége hatósági uton fogja értesíteni.

Polgármester

20 felnőttnek 40 fillér a strandfürdőjegy
5 fillér a kiszolgálási díj a MARGIT-strandfürdőben!

Strandfürdőjegy gyermekeknek,
 16 éves korig, középiskolai tanulóknak igazolás esetén 16 éven túl is a pénztárnál váltva **20 fill.**
12 darab jegy egyszerre váltva 2— pengő.

Strandfürdőjegy felnőtteknek
 a pénztárnál váltva **40 fill.**
12 darab jegy egyszerre váltva 4— pengő.

Strandfürdőjegy
 a villamoson oda- és visszautazással együtt a villamos kalauzoknál váltva **50 fill.**

Kiszolgálási díj 5 fill.

Kabinért NEM KELL külön fizetni.

Idény, havi és kedvezményes családi bérletek rendkívül olcsón válthatók a pénztárnál.

Debrecen Városi Erdei Vasút.

HIRDETÉNY.

Debrecen Városi Erdei Vasút üzemeltetése közölni teszi, hogy a város guthi érdekébe a dr. Vásáry István menedékházhoz motoros weekendjáratok indulnak a MÁV Kolumbia melletti faterep állomásról szombat, vasárnap és ünnepnapon

reggel 8.30-kor és délután 1.30 órakor.

Menettérli jegy 1 pengő, Ozonduz levegő, lég és napfürdő, hinta, libikóka, tusfürdő, olcsó büffe a t. közönség rendelkezésére áll.

Külön motorosvonatok a hét bármely napján már 25 pengőtől megrendelhetők.

Üzemeltetés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Levelezés

„Szerény” jellegű levél van a Független Ujság kiadóhivatalában. 2380

Betöltendő állás nőknek

Szoptató anyának ajánlkozók fiatal asszony. Idő: három hó. Pósgyáz utca, Ujfehértó. 2378

Augusztus

elszejtől jól főző mindenest fogadó, Kandia-utca 4-a. 4183

Mindenes

főzőné héttagnak családhoz jó bizonyítvánnyal felvétetik. — Szan'anna 22, Konda. 2382

Betöltendő állás férfiaknak

Üzletvezetőt keres a Debreceni Pénzügyi Tisztviselők, Kuglitz és Sport Egyesülete. A részletes feltételek az egyesület helyiségében a gazdánál naponként délután 5 óráig megtekinthetők. Jelenlegi határidő 1932. évi augusztus hó 15-ig. ?

Kötélgyártó-segéd, ki jól fon és gerbehenez, azonnal felvétetik. Arany József, Balmazújváros. 4188

Fűszerszakmában teljesen jártas és jól bevezetett ügynök felvétetik. Dégenfeld-tér 7. 2386

Állást kereső nők

Fiatalasszony szépen mos, vasal, uriházakhoz ajánlkozók. Fele K.-né, Vigkedvő Mihály-utca 32.

Ügyes

megbízható leány háztartási munkára és gyermek mellé ajánlkozók. Címe a kiadóban. 3958

Gyakorlott

varrónő házhoz járna kosztért és napi 1 P-ért, vagy gyermekekhez, esetleg magános urinőhöz is. Cím a kiadóban. 4181

Fiatal

komoly leány házvezetőnőnek vagy gyermek mellé ajánlkozók vidékre is. Levelet a kiadóba „Kezdő” 23. jelgére. 4154

Butorozott szoba

Különbejárattal utcai parkettes, igen szép butorozott szoba kiadó. József kir. herceg 35., I. jobbra. 2385

Butorozott szoba kiadó. Ispotály-utca 13. 3959

Kiadó

butorozott szoba külön bejárattal, Szent Anna 22. Érdeklődni az emeleten, vagy a házmesternél. 4164

Butorozott

szoba különbejárattal azonnal kiadó. Csillag-utca 6. Sz. 2386

Kiadó lakás

Faragó-u. 8. egy szoba, konyha, kamara villanyal kiadó augusztus 1-re. X

3 szobás lakás fürdőszobával, külön udvarban kiadó. Nemzetőr-u. 1. Értekezni Svatits-parlota I. 2. 4173

Péterfia 21.,

két szobás, kényelmes lakás mellékkellyiségekkel augusztusra kiadó. 4166

Központban

szép, modern lakosztályok (oszthatók) boltok kiadók, Csapó-utca 19. 2377

Kiadó modern háromszobás városi lakás, A Fűvészkert-utca 4. sz. bérház I. emeletén levő modern háromszobás lakás augusztus 1-től kiadó. A Szabadkészből leendő bérbeadás tárgyában városháza, I. em. 35. sz. szobájában lehet értekezni. Polgármester. 4187

4 szobás

Ferenc József-utca néző lakás teljes komforttal november 1-re kiadó. Érdeklődni Alföldi Takarékpénztárban. 4177

Kettőszoba

konyha fűskamrából álló, keresztépületben levő (kisebb) egészséges, csendes, tisztá lakás olcsón kiadó. Loránffy 42. 4176

Poroszlay-ut 22.

számu négyszobás, fürdőszobás családi uriház kerttel olcsón bérbeadó. Azonnal elfoglalható. 4162

Kiadó

négyszobás komfortos lakás azonnal. Péterfia-u. 46. 3712

Két szoba,

fürdőszobával, kert udvarban kiadó. — Ugyanott asztal, kredenc, mángorló eladó. Rákosi Jenő 9. 3974

Kiadó

udvari 2 szobás, előszoba, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül. Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S. I.

Jókai utca 9-c.

szám alatt négyszobás komfortos lakás udvarral bérbeadó, értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál 3025

Pincelakás kiadó szeptember 1-Czepléd-utca 14.

Teljes ellátás

Két

nagyobb diákok teljes ellátásra elfogad mérsekelt díjazással uriaszony. Péterfia 24., első lakás. 4169

Ajánlat

Sőkészletemet

kiárusítom. — Örölt konyhasó métermázsánként 36 pengő 50 fillér. Ugyanott sómalom, villanymotor, fűszerek, tizedes mérleg, kézikocsik, — gázkályha, üzleti és irodaberendezési cikkek eladók. Schwarz Antal, Deák Ferenc-utca 13. 868

Áram

beszélnek. Gépendli 10 fillér, paplanpedő 1.50, kombiné egy P-től, pijama kétő ötven, Dózsáné, Szentanna 5. 3513

Kun József

uriszabósága Ferenc József-ut 44. udvarban Mélyen lezártított fazonárak. 3819

Sőkészletemet

kiárusítom. Örölt konyhasó métermázsánként 36 pengő 50 fillér. — Ugyanitt sómalom, villanymotor, sós zsákok, tizedes mérleg, kézikocsik, gázkályha, üzleti és irodaberendezési cikkek eladók. Schwarz Antal, Deák Ferenc u. 13. 868

Izletes

házikoszt egy bentékezésre, mint kihordásra nagyon olcsón kapható: Péterfia 24. utcai lakás, első ajtó. 4139

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség,

Szent Anna 5. alatt kiadó. Értekezni Batthyány 14., ügyvédi iroda. 4178

Kiadó

üzlet helyiség azonnal. Péterfia-u. 46. 3802

Kossuth-utcai

üzlet helyiség azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Lakás és szoba kereslet

Egy

nagy szoba, előszobás, jó mellékkellyiségekkel, vízvezetékekkel ellátott, lehetőleg utcai lakást keresek szeptember 1-re Ajánlatot a kiadóba kérek. 3997

Ki akarja adni lakását

?

Legbiztosabb mód erre, ha hirdetését kiadóhivatalunkban, Kossuth-utca 3 sz. (földszint) alatt adja fel.

Kereslet

Kérem

azt a hölgyet, kinek táskájával fürdőruhát tartalmazó táskáját a villamosban elvesztettem, keressem fel Berecsényi-u 35. sz. alatt. A

Állami

szavatosságú üzlethez vezetőt ezer pengővel keresek. Cím a kiadóban. 4190

Társat

kettőezer pengővel biztoz üzlethez keresek. Cím a kiadóban. 4189

30 holdnyi

panyásbirtokot városához közel veszek. — Illatszertár, Csapó 18. 4185

Egyezer

pengő kölcsönt keresek jó kamattal mellett. Cím a kiadóban. 4185

Élelmiszer, ital

Fajborok

Felhívom figyelmüket a vendéglős uraknak olcsó és újboraimra. Kapható 50 litertől 100 hektől. Blazsek termelő, Arany János 30. 4163

Eladó állatok

Fajgalamb,

tulzapparodás és helyszűke miatt eladó. — Apaffi-utca 20. 1406-9

Hangszer

Zongora,

keresztthoros, rövid, modern páncélszerkezet. Takácsnál eladó, Piac-utca 75. 2384

Eladó ház

Modern

uri családi ház, 1600 bérjövődélemmel olcsón eladó. Bornemiszta 12. 3568

Autó, motor, kerékpár

Keresek

40-50 HP-s szivógázmotort megvételre. — Ajánlatokat részletes leírással és árjegyzékkel a kiadóba kérek. 3944

Eladó föld

Simonyi uton

és Homokkerben házhelyek eladók Dr Kovács és dr Papp ügyvédi irodájában. Batthyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyzetméter házhely eselleg 2 részben is. Rigó-u. 33 sz. (Homokkert) szőlővel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Ispotály-u. utca 13. 3246

Eladó

a központi egyetemmel szemben. Komlóssy ut 46 számú villatelek. — Cím a kiadóban. 3879

Különléle

Faragott

tölgyfa, 1500-200 mázsa eladó parkettfának, vagy aszkfának is alkalmas. — Batthyány 14., ügyvédi iroda. 4179

Tessék

megpróbálni tisztá konyháról izletes házikosztomat, 4 fogas 80 fillér bentékezésre és kihordásra kapható. Házhoz is küldöm. Csapó-utca 25. (Keresztépület). 4186

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÓZÓ igazgató. művezető. FRISS SÁNDOR.